

Projev k lékařům (bez přítomnosti knězi)

Moji milí přátelé!

Tím, že jste se spolu s teology zúčastnili tohoto kurzu, *nová*
jste přispěli k tomu, aby se v dnešním lidském vědomí *medicínská*
teologů a lékařů mohlo vyvíjet potřebné harmonické *esoterika*
souznění. Když ve vědomí plně zpracujete to, co bylo
významným hlediskem tohoto kurzu, nepochybně to bude
mít pro toto vědomí jistý důsledek - závěr, že v práci pro
blaho lidstva je nutná koordinace lékaře a kněze. V žádném
případě nesmí vzniknout vztah podřízenosti lékaře knězi,
vztah bez plné koordinace. Lékař musí toto vědomí stále
více rozvíjet, neboť to patří k tomu, co by měl pochopit jako
aspirant nové medicínské esoteriky.

Jen tehdy, když se lékař bude cítit jako plně *obětní kalich*
rovnocenný knězi, bude se moci stavět vůči *a Merkurova*
duchovnímu světu tak, jak se stavět musí. Po tomto *hůl*
kurzu byste si měli v duši představit obraz: Pro kněze
obětní kalich, pro lékaře Merkurovu hůl. A esoterický lékař
se musí učit znovu cítit, že vlastní Merkurovu hůl, neboť to
je něco, co má vedle kněze samostatně vědět. Neboť jen
tím, že si toho bude lékař plně vědom, může v jeho duši
vzniknout ono vzácné nadšení, které je nutné, chce-li ve
světě skutečně působit jako praktický lékař, uzdravovatel.

*postavení
praktického
lékaře* Jen to vám dá možnost propracovat se k takovému postavení, které byste měli získat na základě anthroposofického hnutí - mluvím teď hlavně k praktickým lékařům. To je zapotřebí si uvědomit. Z tohoto výchozího bodu musíte vědomě pracovat, abyste v návaznosti na to, co může být ze strany lékařské sekce pouze podnětem, uskutečnili to, co mohou uskutečnit opravdoví lékaři, vycházející z anthroposofie - podobně jako budou na základě *goetheanský* anthroposofie pracovat kněží.

*zdroj v
medicíně* Ale právě při sledování tohoto vztahu koordinace si musíte uvědomit, že dnes je mnohem těžší být anthroposofickým lékařem, než být anthroposofickým knězem. Pomyslete jen, že anthroposofický kněz předstupuje před svět, aniž by byl nějak závislý na nějakých představitelích vnější kněžské moci. Naproti tomu lékař, který chce být praktikujícím lékařem, musí být uznán vnějším světem, musí mít za sebou uznané studium. Od začátku tedy není v takové situaci, že by mohl vstoupit do společenství lékařů tak, jak naši kněží vstupují před světem do určitého společenství kněží. Přesto je toto společenství možné, neboť musí být vytvářeno v srdcích těch, kteří se upřímně chtějí připojit k léčebné praxi Goetheana. Musí být v podstatě mnohem niternější než soudržnost v kněžském společenství. Toto společenství musí ve zcela konkrétním vědomí spojovat ty, kteří chtějí působit v duchu anthroposofie jako lékaři, se zdrojem tohoto působení zde v Goetheanu. A usilovat o tento goetheanský zdroj působení v medicíně, to znamená přemýšlet a usilovat v duchu spolupráce paní dr. Wegmanové se mnou.¹ A jen v připojení se k tomu, co zde má být pramenem, jen ve vědomí této sounáležitosti se může skrývat smysl toho, co si léčitelé odnesou z tohoto kurzu lékařské sekce při Goetheanu - reálný pocit sounáležitosti s tím, co má vycházet ze zmíněného centra.

A tak mohu na konci právě vám, moji milí přátelé, říci: Hledejte způsob, který v tomto smyslu představuje semknutí praktických lékařů.

---

¹ Blíže viz P. Selg.: *Som za napredovanie*, Fabula 2007, a R. Steiner, *Vědomí zasvěcence*, GA 243, 2009. - Pozn. vyd.

Hledejte cestu k tomuto semknutí. Naleznete ji. A naši starostí v Goetheanu bude, abyste ji našli.

Prvním krokem, který učinila paní dr. Wegmanová a já, *esoterický impuls v lékařství* bude nejprve dát první esoterický impuls k vytvoření esoterického jádra, jež bude možné dále rozšířit, ale z dobrých důvodů bude ponejprve sestávat pouze z určitého počtu praktických lékařů, kteří učiní slavnostní slib, nutný pro esoterické medicínské působení. Toto jádro tvoří praktičtí lékaři: dr. Walter, dr. Bockholt, dr. Zeylmans, dr. Glas, dr. Schickler, dr. Knauer, dr. Kolisko a dvě další osobnosti, které jsou ještě ve výhledu, ovšem dnes zde nejsou. Ale mělo-li dojít k semknutí skutečně, nejen jmenováním, pak k tomuto semknutí mohlo dojít nejprve jen mezi těmito sedmi osobami, které se veškerým svým jednáním zapojí do služby lékařským idejím, jež budou v budoucnu odsud vycházet, a tím ustanoví počátek směru esoterické medicíny, který má postupně vycházet z Goetheana.

Moji milí přátelé, rovněž esoterická opatření spočívají na konkrétních podkladech. Nikdo se nemusí cítit vynechán, neboť kruh je možné rozšiřovat a každého, kdo patří do lékařské sekce a je praktikujícím lékařem, považujeme za nacházejícího se na cestě do tohoto kruhu. Vedení lékařské sekce, které je nyní také vedením tohoto lékařského kruhu, si ponechává právo určit okamžik, kdy jednotliví členové sekce tento kruh rozšíří. Kruh byl nejprve utvořen za plné shody mezi paní dr. Wegmanovou a mnou a zahrnuje tyto osobnosti: dr. Wal-tera, dr. Bockholta, dr. Glase, dr. Zeylmanse, dr. Schicklera, dr. Knauera a dr. Kolíska.

Doufáme, že se vše vyvine tak, aby se tento kruh mohl *kult kněze a kult lékaře* dále rozšiřovat. Neboť na vedení kruhu bude naplnění těch úmyslů, které jsou spojeny se vším, co se zde děje v oblasti medicíny a které v první řadě prosvítají skrze to, co jsem vám, milí přátelé, chtěl sdělit v tomto kurzu pastorální medicíny. Utvářel se sám od sebe tak, že přednášky byly prosloveny spíše pro lékaře než pro kněze, i když k němu kněží dali vnější podnět jako první. K jeho uspořádání však došlo proto, že právě pro lékaře pracující na základě anthroposofie je nutné vytvořit nejprve způsoby a prostředky, jež je

mohou vést k semknutí, které je obtížné, zatímco u kněží to bylo poměrně snadné. V oblasti kněžstva je to snadnější, protože jednotlivé osobnosti mohou podržet i ty, kteří jsou slabší. Mezi lékaři by to však bylo v podstatě nemožné, protože lékař je na vlastní osobu odkázán více, než je tomu v případě kněze. Opravdového kněze drží kult, který ho staví do světa. Tím, čím je, je kněz v podstatě proto, že skrze jeho osobnost působí duch přítomný v kultu. Lékař však musí být v kontaktu s lidmi, do vztahu ke všemu lidskému musí umět vstoupit především svou osobností. Sám v sobě musí cítit velkou sílu, aby mohl do světa přinášet působení bohů, neboť ve zdraví člověka se skutečně projevuje působení bohů. Do svého poslání musí vstoupit celou svojí osobností. Celá jeho lékařská služba, celá jeho služba uzdravování představuje v každém jednotlivém případě jistý modifikovaný, individuální kult. V nejvyšším smyslu je třeba si uvědomit, moji milí přátelé, že lékařská služba je službou Bohu, a na tomto základě budete moci nalézt cestu, na níž budete se správným smýšlením přinášet to, oč usilujeme z Goetheana.

Kéž to, co jsem chtěl říci v tomto kurzu o pastorální medicíně, vaše srdce přijmou. Kéž je přijato s uspokojením, že tito členové esoterického jádra zde mohli být vzájemně spojeni, a nechť to působí v tomto smyslu stále dál. Zárodek, který jsem chtěl vložit do tohoto kurzu pastorální medicíny, pak bude působit do světa skrze vaše srdce, skrze vaši mysl a skrze vašeho ducha.

Tím nejlepším, co se z Goetheana může uskutečnit, je nalézat lidi, kteří působí ve světě v různých oblastech a jejichž snahy jsou vždy ozvěnou toho, co bylo řečeno a co má být

odsud z Goetheana učiněno. Učiníte-li to ve své oblasti, vaše srdce a duše spojí pouto sounáležitosti, goetheanský duch, a budete-li neustále nacházet cestu ke Goetheanu, budeme stále vidět, jak vznikají plody pro blaho člověka. Neboť vše, co zde učiníme, je přece jen pouze fragmentem, jenom částí, počáteční kapitolou. Čím

více budeme moci doufat, že to je podnět k tomu, aby si jednotlivec odnášel stále více a více, tím spíše bude dosaženo cíle. Prosím vás, abyste si to, co jsem vám chtěl říci, vzali s sebou na cestu. A tím bych chtěl ukončit tento kurz pastorální medicíny s upřímným a srdečným pozdravem.

Dornach, 18. září 1924

Rudolf Steiner

GA 318